

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย
ที่ สค ๑๕๒ / ๒๕๕๕

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสำนักงาน ป.ป.ช.เกี่ยวกับพยานเอกสารและบันทึกถ้อยคำพยาน

ผู้อุทธรณ์ : นาย ก.
หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ : สำนักงาน ป.ป.ช.

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่า ผู้อุทธรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๕ ถึงคณะกรรมการ ป.ป.ช. ขอตรวจสอบพยานเอกสารและคัดสำเนาเอกสารในส่วนที่เกี่ยวข้องกับถ้อยคำของพยานบุคคลของ คณะอนุกรรมการไต่สวนที่ดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริง กรณีกล่าวหานาง ข. อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กับพวก ว่าได้กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการเกี่ยวกับการก่อสร้างฝายต้นน้ำแบบผสมผสานและการเพาะชำ ปุ๋ยหมักแผลก ตาม โครงการอนุรักษ์ทรัพยากรดินและป่าไม้ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์เพื่อลดผลกระทบภาวะวิกฤติโลกร้อน เงินงบประมาณปี ๒๕๕๑ จำนวน ๗๗๐ ล้านบาท

สำนักงาน ป.ป.ช. มีหนังสือลับ ที่ ปช ๐๐๑๒/๐๕๗๙ ลงวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ถึงผู้อุทธรณ์ว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติให้ถือเป็นหลักปฏิบัติแล้วว่าไม่อนุญาตให้ผู้ถูกกล่าวหาตรวจดูถ้อยคำของผู้กล่าวหาหรือพยานบุคคล และโดยที่เรื่องกล่าวหานี้ยังอยู่ในระหว่างการไต่สวนข้อเท็จจริง การดำเนินการยังไม่เสร็จสิ้น หากเปิดเผยย่อมทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพ หรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ และอาจจะก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของบุคคลที่เกี่ยวข้อง ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๑๕ (๒) และ (๔) รวมทั้งอาจกระทบต่อการไต่สวนข้อเท็จจริงที่จะต้องดำเนินการต่อไปได้ จึงมีมติไม่อนุญาตให้ผู้อุทธรณ์ตรวจสอบพยานเอกสาร คัดสำเนาเอกสาร ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับถ้อยคำของพยานบุคคลตามที่ร้องขอ

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๕๕ ถึงประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ อุทธรณ์คำสั่งของสำนักงาน ป.ป.ช. ที่มีให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าว

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาคำอุทธรณ์ และเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้ว ปรากฏข้อเท็จจริงสรุปได้ความว่า ผู้อุทธรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๕ ถึงคณะกรรมการ ป.ป.ช. ขอข้อมูลข่าวสารของคณะอนุกรรมการไต่สวนที่ดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริง กรณีกล่าวหานาง ข. อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กับพวก ว่าได้กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการเกี่ยวกับการก่อสร้างฝายต้นน้ำแบบผสมผสานและการเพาะชำปุ๋ยหมักแผลก ตาม

คำวินิจฉัย ที่ สค ๑๕๒ / ๒๕๕๕

โครงการอนุรักษ์ทรัพยากรดินและป่าไม้ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์เพื่อลดผลกระทบภาวะวิกฤติโลกร้อน เงินงบประมาณปี ๒๕๕๑ จำนวน ๗๗๐ ล้านบาท แต่สำนักงาน ป.ป.ช. ได้ปฏิเสธการเปิดเผย ผู้อุทธรณ์จึงอุทธรณ์คำสั่งของสำนักงาน ป.ป.ช. ที่มีให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าว

ในชั้นพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย สำนักงาน ป.ป.ช. มีหนังสือ ลับด่วนมาก ที่ ปช ๐๐๑๒/๐๗๒๘ ลงวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๕ ถึงประธานกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคมฯ ว่าเรื่องดังกล่าวอยู่ในระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ต่อมาผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช. ได้มาชี้แจงต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคมฯ และยืนยันว่าข้อมูลของผู้อุทธรณ์ร้องขออยู่ในระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หากอนุญาตให้เปิดเผยถ้อยคำของพยานบุคคลตามที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอย่อมทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ และอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของบุคคลที่เกี่ยวข้อง คณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงมีมติไม่อนุญาตให้ผู้อุทธรณ์ตรวจสอบพยานเอกสารและคัดสำเนาเอกสารดังกล่าว

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๕๕ ถึงคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคมฯ ชี้แจงเพิ่มเติมว่า การได้รับทราบพยานหลักฐานตามสมควรย่อมเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานในกระบวนการยุติธรรมตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งหากให้มีการตรวจสอบพยานเอกสารก็ไม่ทำให้การดำเนินคดีนี้เสียหายแต่อย่างใด เพราะรายชื่อพยานที่ให้การเป็นพยานได้มีการเปิดเผยในบันทึกการแจ้งข้อกล่าวหาแล้วและหากเปิดเผยก็ไม่ทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้และไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของบุคคลที่เกี่ยวข้องเพราะรายชื่อต่างๆ ที่พาดพิงได้ปรากฏอยู่แล้ว อย่างไรก็ตามเสียข้อเท็จจริงดังกล่าวก็เป็นข้อเท็จจริงที่จำเป็นต้องเปิดเผยแสดงออกมาในกระบวนการในชั้นต่อไปอยู่แล้ว หากเปิดเผยย่อมจะเป็นประโยชน์ที่จะได้นำเสนอพยานหลักฐานที่จะแสดงความบริสุทธิ์หักล้างถ้อยคำพยานได้เต็มที่ตรงประเด็นแห่งข้อกล่าวหา

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์เป็นข้อมูลข่าวสารที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการ ป.ป.ช. การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ดังกล่าวจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ตามมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ การปฏิเสธไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวจึงชอบแล้ว

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายจึงวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์

คำวินิจฉัย ที่ สค ๑๕๒ / ๒๕๕๕

ศาสตราจารย์ ปรีดี เกษมทรัพย์ กรรมการ

นายธรรมรักษ์ การพิศิษฐ์ กรรมการ

นายฮึกหาญ โทมรสักดิ์ กรรมการ

นายวรเจตน์ ภาคีรัตน์ กรรมการ

นายสุพจน์ ไพบูลย์ กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์